

ת"פ 48230/08/19 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד דוד חן ברשישט - בעצמו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כב' השופט יובל ליבדרו
המאשימה: מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד נועה שוקר
נגד
הנאשם: דוד חן ברשישט - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד ציקי פלדמן בשמה של עו"ד חן בן חיים

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן המייחס לו ביצוע עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין למטרה לא כשרה, עבירות לפי סעיפים 333 בנסיבות סעיף 335(א)(1) ו-186(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, בין הנאשם לבין נ' ד' (להלן: "המתלון") אין היכרות מוקדמת לאירוע מושא כתב האישום.

בתאריך 13.08.2019 בשעות הלילה בילו הנאשם וחבריו במועדון באילת, כשבאותה העת בילה המתלון יחד עם חבריו במועדון. בשלב מסוים, סמוך לאחר השעה 01:00, נתקל המתלון בנאשם. בין השניים התפתח ויכוח במהלכו הכה המתלון בפניו של הנאשם. בסמוך לאחר מכן, חברתו של הנאשם התקרבה אל המתלון וניסתה להרחיקו ולהרגיעו. בין השניים התפתח עימות מילולי במהלכו דחפה החברה את המתלון בכדי להרחיקו. א' צ' (קטין יליד שנת 2003), שבילה במועדון, ניסה להרגיע את המתלון ובתגובה המתלון דחף את א' צ'.

מיד ובסמוך לאחר מכן התקרבו הנאשם, שני מבלי וא' צ' אל המתלון ובמקום התפתחה קטטה במהלכה הותקף המתלון והוכה על-ידם, והנאשם, כשהוא אוחז בידו בסכין שלופה, דקר את המתלון מספר פעמים בגופו.

המתלון הובל באמצעות המאבטחים במועדון לחדר צדדי והושיטו לו עזרה ראשונה.

לאחר מכן, הובהל המתלון באמצעות אמבולנס לבית החולים "יוספטל". בבית החולים הוברר כי למתלון פצעי דקירה בגב ובחזה. המתלון נותח בהרדמה מלאה ולאחר מספר ימים שוחרר מבית החולים.

כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למתלון פצע חדירה באורך 3 ס"מ בבטן השמאלית תחתונה; פצע חדירה נוסף באורך 2 ס"מ בגבו; פצע שטחי בכף ידו השמאלית ושפשוף שטחי בגב העליון.

2. לאחר קבלת התסקיר המשלים של שירות המבחן ועובר לטיעונים לעונש הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר עונשי. במסגרת ההסדר הצדדים עתרו במשותף להטיל על הנאשם עונשים של מאסר על תנאי, צו מבחן למשך שנה, 200 שעות של"צ ופיצוי למתלונן שאת גובהו השאירו הצדדים לשיקול דעת בית המשפט.

3. כאמור, ההסדר אליו הגיעו הצדדים גובש רק לאחר קבלת תסקיר משלים משירות המבחן במסגרתו ניתנה המלצה עונשית אותה ביקשו הצדדים לאמץ. בעניינו של הנאשם התקבלו שלושה תסקירים של שירות המבחן. מהתסקירים עלה כי הנאשם כבן 21, רווק, תושב אשקלון, בעל 12 שנות לימוד עם בגרות חלקית. עוד עולה כי בגיל 9 אובחן הנאשם כנפגע חרדה בעקבות אירוע של נפילת טיל "גראד" בפתח ביתו ובהיותו כבן 16 אובחן כסובל מהפרעות של קשב וריכוז (ADHD). בתסקיר הראשון שהוגש הייתה התייחסות של הנאשם לעניין נסיבות ביצוע העבירה. הנאשם הביע חרטה על מעשיו, הכיר בהתנהגותו הבעייתית ובקשייו לווסת דחפים. הנאשם הביע אמפטיה וצער כלפי נפגע העבירה. הנאשם הביע מוטיבציה להתגייס לצבא ולנהל אורח חיים נורמטיבי.

בתסקירי ההמשך הייתה התייחסות נרחבת להשתלבות הנאשם במכינה קדם צבאית "אשר רוח בו". בהקשר זה נמסר כי שירות המבחן קיבל דיווחים ממנהלי ומדריכי המכינה על אודות כבדת הדרך שעבר הנאשם, השיפור המשמעותי בהתנהלותו, ההכשרות שעבר והציפיות החיוביות ממנו. ביני לביני, דיון הטיעונים לעונש נדחה על מנת להמשיך את בחינת השתלבות הנאשם בהליכים הטיפוליים, בעיקר במכינה הקדם צבאית בה שולב.

בתסקיר המשלים שהוגש נמסר כי הנאשם מדווח על תהליך משמעותי שהוא עבר, על שינוי בדפוסי החשיבה וההתנהגות שחל אצלו, על קבלת כלים להתמודדות בסיטואציות שונות ועל קבלת יכולת לקבל ביקורת. הנאשם דיווח כי כיום הוא חש שהוא רגוע ומתון יותר. נמסר כי במהלך השתלבות הנאשם במכינה הוא גם שולב אצל משפחה "מאמצת" (בהקשר זה עלה כי אביו של הנאשם נפטר עת הנאשם היה כבן 4 כשהוא שהה בכלא כאסיר ואמו, שהיא אם חד הורית, מבוגרת ולא בריאה).

שירות המבחן ציין כי על אף עברו הפלילי של הנאשם וחומרת העבירה מוצא הוא להמליץ על ענישה שיקומית. זאת, נוכח גילו הצעיר של הנאשם, הצלחתו לגייס כוחות לשיקום ולהשתלבות במכינה הקדם צבאית, שיתוף הפעולה שלו בטיפול עם שירות המבחן ואפשרות גיוסו לצה"ל (על-פי מידע שקיבל השירות).

4. שירות המבחן נשען במסגרת תסקיריו לא מעט על הדיווחים וההמלצות שהתקבלו מהמכינה הקדם צבאית בה שולב כאמור הנאשם. ב"כ הנאשם הגישה חוות דעת מסכמת מטעם המכינה בעניינו של הנאשם (נ/1), ובמסגרת הראיות לעונש אף העידו מנהל המכינה, מר מושיק וולף והמדריך הישיר של הנאשם במכינה, מר יותם אלון.

בחוות הדעת שהוגשה נמסרה תמונה מלאה ומורחבת של השתלבות הנאשם במכינה. ראוי לציין כי חוות הדעת התייחסה גם לאירועים פחות מחמיאים לנאשם, בהם התנהל בניגוד לנהלים ובמסגרת זו נמסר גם על תגובות המכינה להתנהלויות שכאלו (למשל כשנתפס ליד חברים בדרכם לעשן לאחר מסע - נשלחו לישון לבד בשטח

ללא מקלחת וללא טלפון להבדיל משאר חבריהם, למשל התפרצות כלפי חניך אחר לרבות שימוש בקללות וויכוח קולני - הורחק מהקבוצה עד אשר הביע חרטה ועוד).

בחוות הדעת נמסר כי ככל שחלף הזמן התפקוד וההתנהלות של הנאשם השתפרו. הודגש כי הנאשם נתפס במכינה, לרבות על ידי חניכים אחרים, כבעל לב טוב, כמי שאוהב לעזור ולהתנדב עם אנשים נזקקים וכמי שנרתם לעשייה בעיקר בשבועות שטח ותחת אתגרים פיזיים. נמסר כי המכינה סייעה לנאשם בנקודות כשל אל מול סביבתו הטבעית של הנאשם בביתו - שכונתו, לרבות אירוח אצל משפחה "מאמצת" וטיפול בחובות. בחוות הדעת צוין כי חל שיפור גדול בהתנהגותו של הנאשם, כי הוא מפגין מוטיבציה רבה, כי הנאשם ניתק קשרים עם חברה שולית, כי הנאשם נמצא בעיצומו של הליך חיובי, השקיע מאמצים רבים לשינוי וכן שחרף קיומן של שאריות דפוסים בעיתיים בהתנהלותו, ראוי לתת לנאשם את ההזדמנות.

במהלך הטיעונים לעונש מנהל המכינה הוסיף כי הנאשם "עשה דרך" משמעותית הן בהתנהלותו בתוך המכינה והן מחוץ למכינה ואף מסר כי גם לאחר סיום המכינה הנאשם נשאר במכינה חרף כך שלא היה מחויב לעשות כן, נתון שמהווה אינדיקציה נוספת לשינוי המשמעותי שחל אצלו. מנהל המכינה הוסיף כי הנאשם נמצא בהליכים מול לשכת הגיוס לצורך גיוסו ואף המכינה נמצאת בקשר עם מפקד לשכת הגיוס בעניינו של הנאשם.

אף המדריך האישי של הנאשם העיד על אודות השינוי שחל בנאשם, על המאמצים הרבים שהשקיע הנאשם והדרך שעבר הנאשם. עוד נמסר על-ידי צוות המכינה כי הנאשם מתעתד להתגייס ליחידה קרבית בצבא.

5. במסגרת הראיות לעונש הועברה גם הצהרת נפגע העבירה בכתב וזאת באמצעות עורך דין שמייצג אותו. בהצהרה נמסר כי האירוע מושא כתב האישום הותיר בנפגע העבירה צלקות פיזיות ונפשיות וחותר כבוד אותו נושא נפגע העבירה עד היום. נמסר עוד כי ההסדר העונשי אליו הגיעו הצדדים אכן גובש על דעת נפגע העבירה, מתוך הבנה לתכלית שיקומו של הנאשם.

לצד זאת, נפגע העבירה סבור כי ראוי שבמסגרת גזר הדין יינתן לכל הפחות ביטוי הולם לפגיעה הכלכלית שנגרמה לו, לרבות בהקשר של הפסד ימי עבודה, עלויות נלוות, טיפולים נפשיים ורפואיים, כאב וסבל בדמות פיצוי שלא יפחת מ-10,000 ₪.

6. ב"כ המאשימה ביקשה לכבד את ההסדר חרף חומרת העבירות וחרף עברו הפלילי של הנאשם. זאת, הן בשל כך שמדובר בנאשם צעיר; הן בשל הדרך השיקומית שעבר הנאשם; הן בשל ההמלצה מטעם המכינה לגייס את הנאשם לשירות קרבי בצה"ל והן בשל כך שההסדר העונשי הוא גם על דעת המתלונן. באשר לרכיב הפיצוי, עתרה ב"כ המאשימה להתחשב בעמדת המתלונן ובהצהרתו כנפגע עבירה. ב"כ המאשימה הוסיפה כי יש לתת משקל בענישה גם לאינטרס שיקום המתלונן תוך שהפנתה לפסיקה לעניין גובה הפיצוי במקרים קודמים.

7. ב"כ הנאשם עתרה אף היא לכבד את הסדר הטיעון. ב"כ הנאשם הדגישה את ההליך השיקומי החרוג והמורחב שעבר הנאשם, הליך שמצדיק לטעמה חריגה ממתחם העונש ההולם על דרך כלל את מעשה העבירה שביצע הנאשם.

לעניין הפיצוי עתרה ב"כ הנאשם להתחשב בנסיבותיו האישיות- הכלכליות המורכבות של הנאשם. ב"כ הנאשם מסרה בעניין זה כי הנאשם עבד בתקופה האחרונה כדי להחזיר חובות עבר וממשיך לעבוד כדי לפרנס את עצמו. ב"כ הנאשם טענה כי השתת פיצוי מעבר לפיצוי סמלי עלולה בנסיבות אלו לפגוע בנאשם. בהשלמת טיעון בכתב התייחסה ב"כ הנאשם להצהרת נפגע העבירה שהוגשה לאחר הדיון שהתקיים. במסגרת התייחסות זו טענה ב"כ הנאשם כי נפגע העבירה לא צירף כל אסמכתאות להצהרתו, לרבות בנוגע לטיפולם אותם הוא עובר; כי גם על הפיצוי כרכיב עונשי להתכתב עם הענישה השיקומית לה עתרו הצדדים; כי הנאשם הצליח בסיועם של אחרים לכסות חובות עבר ובכך פתח דף חדש וכן שעל רכיב הפיצוי להיות בהיקף דומה לזה שנפסק במקרים דומים, תוך שהפנתה לפסיקה לעניין גובה הפיצוי במקרים קודמים.

8. הנאשם עצמו ביקש להודות למכינה בה הוא השתלב וציין כי הוא עבר תהליך מאוד ארוך ומשמעותי, וכי הוא מחכה להתגייס לצה"ל ולהיות לוחם.

9. העבירות שביצע הנאשם הן עבירות חמורות. כאמור, במעשיו הנאשם גרם למתלונן לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם אגב עימות במועדון דקר את המתלונן מספר פעמים בגופו באמצעות סכין וגרם לו לפצעי דקירה ממשיים בבטן ובגב אשר הצריכו ניתוח בהרדמה מלאה ואשפוז בן מספר ימים.

על תופעת "תת-תרבות הסכין" נכתב לא פעם כי מדובר בתופעה מדאיגה, בעייתית ואשר יש צורך לפעול למיגורה לרבות באמצעות ענישה מחמירה (ראו למשל ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 25.06.2013], פסקה 60 [להלן: "עניין פלוני"]). הענישה ההולמת את מעשיו של הנאשם צריכה להיות ענישה כואבת בדמות מאסר בפועל לתקופה ממושכת. זאת על אף גילו הצעיר של הנאשם ולקייחת האחריות על-ידו. הדבר היה נכון אף אם היה מדובר בנאשם ללא עבר פלילי, ובעניינו לנאשם כבר שתי הרשעות קודמות לרבות בעבירות אלימות מבית המשפט לנוער.

10. חרף האמור לעיל, לא מצאתי בעניינו לסטות מהסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים. הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים מבקש לאמץ למעשה גישה שיקומית בענישה וזאת בהתבסס על סעיף 40ד(ב) לחוק העונשין המאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו וזאת גם אם מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם יהיו בעלי חומרה יתרה.

בעניינו נדמה כי מתקיימות נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן אשר מצדיקות את מתן הבכורה לשיקולי השיקום כפי שהסכימו הצדדים בעתירתם המשותפת. נסיבות אלו נעוצות לא רק בהסכמת המאשימה, כמי שמייצגת את הציבור בכללותו, לפסוע בנתיב השיקום; ולא רק בהסכמת המתלונן שהוא נפגע העבירה עצמה לעמדה זו, כי אם גם, ובעיקר, בשים לב לאופיו ולטיבו של ההליך השיקומי שעבר הנאשם. הנאשם עבר הליך שיקומי מורכב, ארוך ויסודי תוך שיתוף פעולה עם שירות המבחן המהווה את הזרוע הארוכה של בית המשפט בבחינת הליכי שיקום ועם מכינה קדם צבאית אשר שילבה את הנאשם במסגרת חינוכית - ערכית מן המעלה הראשונה.

מהדיווחים שהתקבלו לאורך התקופה הארוכה בה שהה הנאשם במכינה עלה כי חרף הקשיים האובייקטיביים עימם התמודד ומתמודד הנאשם, השכיל הוא לשתף פעולה עם היד השיקומית שהושטה לעברו וזה השתלב באופן מוצלח בכלל הפעילויות החינוכיות במסגרת המכינה.

כלל הגורמים דיווחו על שיפור משמעותי בהתנהלותו של הנאשם, על מוטיבציה גבוהה שלו להשתלבות חיובית ולתרומה לחברה, לרבות בדרך של שירות קרבי בצה"ל, על הבעת חרטה ועל הפנמה של כלים חדשים להתמודדות עם העתיד לבוא.

כל אלו, יחד עם גילו הצעיר של הנאשם (נתון המלמד על פוטנציאל שיקומי גבוה יותר), לקיחת האחריות על-ידו וההלכות הנוהגות לעניין כיבוד הסדרי טיעון, הובילו למסקנה כי לא זה המקרה בו נכון יהיה לסטות מהסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים.

11. באשר לרכיב הפיצוי, סבורני כי יש לדחות את עמדת ב"כ הנאשם. מרבית טיעוני ב"כ הנאשם ביחס לרכיב זה קשורים במצבו הכלכלי של הנאשם ואולם כידוע, ככלל, אין לתת משקל לאלה בכל הקשור לרכיב הפיצוי שהוא בגדר "עזרה ראשונה" לקורבן העבירה, להבדיל מרכיב הקנס אשר ביחס אליו על בית המשפט להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם (ראו סעיף 40 לחוק העונשין).

בנוסף, סבורני כי "רוחו" של ההסדר לא תפגע במידה ויושת על הנאשם פיצוי ממשי, להבדיל מפיצוי סמלי כפי שעתרה ב"כ הנאשם, שכן ההסדר מלכתחילה לא כלל הסכמה לעניין גובה הפיצוי, וזאת להבדיל מיתר רכיבי הענישה.

בנוסף, ובאופן מהותי, סבורני כי בשים לב לעונש החריג בקלותו לו עתרו הצדדים, לחיוב הנאשם לפצות את קורבן העבירה באופן ממשי יכול להיות היבט שיקומי משל עצמו, לא רק לקורבן העבירה כי אם גם לנאשם עצמו. בהקשר זה, לא למותר יהיה לחזור ולהזכיר את הפגיעות הקשות שנגרמו לקורבן העבירה במישור הפיזי, פגיעות אשר ניתן להניח הותירו צלקות במישור הנפשי גם כן. עוד אציין, כי הפסיקה הנוהגת לעניין רכיב הפיצוי היא תלוית נסיבות ביצוע העבירה לרבות מידת הפגיעה שנגרמה לקורבן העבירה ותלויה היא גם באיזון בין כלל רכיבי הענישה שהוטלה. בהקשר זה אציין כי הפסיקה אליה הפנתה ב"כ הנאשם לא מלמדת בהכרח על הענישה הנוהגת בעניין זה. בהקשר זה של היקפי פיצוי במקרים דומים של פגיעה חמורה באמצעות סכין ראו למשל עניין **פלוני** בפסקה 64.

לצד כל האמור, סבורני שראוי גם לזכור כי בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן שנוסח על-ידי הצדדים ואשר בו הודה הנאשם, דווקא המתלונן הוא זה שהחל במגע פיזי עם הנאשם (כאמור בסיפא של עובדה 3). ברי, כי אין בכך כדי להצדיק ולו ברמז את התנהלותו העבריינית והאלימה של הנאשם, אך יש בכך כדי להצדיק התחשבות מסוימת ביחס לגובה הפיצוי שיש להטיל על הנאשם.

12. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מהיום, שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מהיום, שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון או עבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה.

עמוד 5

ג. צו מבחן למשך שנה מהיום. על הנאשם להשתלב בהליכי הטיפול בהתאם לשיקול דעת שירות המבחן, לרבות מתן שותן לצורך בדיקה לגילוי שרידי סם.

ד. 200 שעות של"צ.

בהתאם לאמור בתסקיר שירות המבחן, הנאשם יבצע את השל"צ במתנ"ס "בורטון" באשקלון בתפקיד אחזקה.

יחד עם זאת, שירות המבחן מתבקש לבחון בקשת ב"כ הנאשם לבצע את השל"צ במצפה רמון שם נמצא הנאשם ועובד, וככל שהדבר יתאפשר יגיש תכנית של"צ חדשה וזו תאושר על-ידי ללא צורך בדיון נוסף.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה בביצוע המבחן והשל"צ ונפקות העדר שיתוף פעולה.

ה. פיצויים למתלונן בסכום של 7,000 ₪. הפיצויים ישולמו ב-20 שיעורים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 01.09.2021, כאשר אי תשלום של אחד מהתשלומים יוביל לפירעון מידי של מלוא הפיצוי.

בשולי גזר הדין, אבקש להעלות על נס את הפעילות הברוכה, הערכית והחינוכית של מכינת "אשר רוח בו" על מנהליה ומדריכיה, אשר משכילה לקלוט נערים בסיכון דוגמת הנאשם, להובילם במסעות נפש ודרך לאורכה ולרוחבה של ארץ ישראל ואגב כך פועלת לשיקומם ולשילובם בצבא ההגנה לישראל ובחברה האזרחית, ועל כך תבוא עליה הברכה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

העתק מהפרוטוקול יועבר לשירות המבחן.

ניתן היום, י' אב תשפ"א, 19 יולי 2021, בנוכחות הצדדים.